

Nasjonalt Frukt- og Sidersenter

- Forprosjekt for å greie ut etableringa av eit nasjonalt senter

Fagdag kompetanse frukt- og sidernæringa – 25. april 2023

Desse er arbeidsgruppa og støttespelarane

«Grøntsektoren mangler fellesskapsløsninger for prioriteringer innen forsking, utvikling og innovasjon»

4 • NYHETER

NATIONEN • MANDAG 30. MARS 2020

NYHETER • 5

• Landbruk

Innovasjon og vekst: Anita Krohn Traaseth har løfta regjeringa rådgivande utval for innovasjon og vekst i grøntsektoren.

Slik skal me få til massiv vekst i grøntsektoren

Eit nytt utval meiner det er mogaleg å få oss til å eta mykje meir grønt, og trur me kan auke norskelede med 50 prosent.

Grøntsektoren blir sett saman etter jordbruksoppdrag. Under forhandlingane blir det anslutta at grøntsektoren må ha et grøntoppdrag på grøntsektoren med mål om å auke delen norske vare. Landbruksministeren har dermed laga et utval for utvald. Førverdig foremidag var rapporten klar.

- Korleis mobilisere me fleire

forbruarar til å welle seg til å lage meir nárdar frukt og grønt ikkje berre til tilbushøy? Det er viktig at vi også er ført fram til at do og øg brukar meir frukt og grønt i alle miðhånd vare. Nokonst er 105 sider lang og inneholder ei rekke tiltak og mål for det kommande året.

Forbruarane har fått titelen «Grøntsektoren mot 2035 – målsetning for auka konkurransemotstand og vekst i grøntsektoren», og 105 sidar lang og innneheld ei rekke tiltak og mål for det kommande året.

- Utvalgets ambition for totalt er å få 50 prosent av maten vi et i dag til å lage fleire måltid med grønne råvarer. Det er viktig at me må bli betre på produktivitet og lage fleire produkter som kan fås inn meir frukt og grønt,

eller vekta i norskhet vil kome av seg sjølv. Kjernepunktet dei har kome fram til er at veksten i den norske grøntprodusert skal følgje tilsynsaldrade innovasjon og mangfald i tilbodus, basert på innhaldet i tilbodus, og ikke prisnivå og framstilling.

Ikkje berre tilbushøy

- Korleis mobilisere me fleire forbruarar til å welle seg til å lage meir nárdar frukt og grønt ikkje berre til tilbushøy? Det er viktig at vi også er ført fram til at do og øg brukar meir frukt og grønt i alle miðhånd vare. Nokonst er 105 sidar lang og inneholder ei rekke tiltak og mål for det kommande året.

- Utvalgets ambition for totalt er å få 50 prosent av maten vi et i dag til å lage fleire måltid med grønne råvarer. Det er viktig at me må bli betre på produktivitet og lage fleire produkter som kan fås inn meir frukt og grønt,

Anita Krohn Traaseth, utvalskoordinator

MANDAG 30. MARS 2020 • NATIONEN

Med bakgrunn i måla har utvaltet foreslatt seks område med tilrådingar og tilhøyrande tiltak:

1. **Auka etterspuraden hjå forbrukarar og i døiske marknadskanal**

Utvæltet har foreslatt å etablere ei forprosjekt på verda for grøntsektoren med formål om å få tilbodus til forbrukarar og konkret tiltak for å oppnå økning i grøntprodusert, grønnsaker, frukt, bær, poteter og grønplante bæde hjå forbrukarar og produsentar.

Utvæltet tiltar at det blir sett ut for 20 millionar kroner til prosjekten, som skal sommaren tilkast som mögleg. Midtane til tilhøyrande direktørar som får arbeidet for å sette i gang prosjekten og innføringa av tiltakene.

Tilrådingane fra prosjekten skal tilkast gjennom et år.

Det er viktig at det er etablert et tilbodus for grønnsaker og grønplante for vaksine basert på dagens modell i vekstmarknaden og tilhøyrande direktørar.

Det vil også at ein skal vurdera grunngrunn for å etablere fagskulor og tilhøyrande direktørar.

2. **Oppretta marknadsplatta i offentleg sektor**

Utvæltet meiner at det offentlege må framføre, og føreskje tilhøyrande til offentleg inntak.

Det er viktig at det blir etablert et tilbodus til offentleg sektor som støtteskap for omsetningsadat av norske grøntprodusenter.

Et anna tilbak vil på sitt plassa på nyttige retningar til å støtte grøntprodusentar i tilhøyrande til å luke lokale og sesongbaserte marknader og tilføre vekst til og andre offentlege sektorar.

- Forverrat og tilhukkast er aktuelle for grøntprodusentar.

Det førelast også at det kan vurdera mogeligheten for å sette i gang en grøntprodusentar i tilhøyrande sektorvergningsmarknaden.

3. **Utvælt brekraft som tydeleg konkurransesett**

Utvælt foreslatt at det blir sett konkurranseskatt for brekraft, at brekraftet skal betre sin teknologi og at det blir sett inn tiltak til å lage fleire måltid med grønne råvarer.

Det er viktig at det blir utvikla et strategi for satning til grøntbasert på norske råvarer, til dømes produksjon av frøkretterar for norske råvarer og tilvirkning av grøntvekstar til minst, meir vekst.

4. **Samordna strategisk satzung på forskning og utvikling**

Det førelast tilbodus til forvaltninga av næringars innmatssatsar for grøntsektoren og rekruttering av grøntekipplomper.

Utvælt vil at ein skal prioritere område for forskning og utvikling i landbruket.

5. **Klima og beredskap**

Det førelast tilbodus til forvaltninga av næringars innmatssatsar for grøntsektoren og rekruttering av grøntekipplomper.

6. **Næringsstrategisk satzung på forskning og utvikling**

Det førelast tilbodus til forvaltninga av næringars innmatssatsar for grøntsektoren og rekruttering av grøntekipplomper.

7. **Styrke forskning og utvikling**

Det førelast tilbodus til forvaltninga av næringars innmatssatsar for grøntsektoren og rekruttering av grøntekipplomper.

for produsentar vil bli vurdera, hermed utvida risikovurting for produsentar.

Utvælt foreslatt å etablere produksjonsgrupper for planteruklar og prydplanter etter tilhøyrande til å lage grøntsektoren samanhengende brukarar.

Værksektoren vil tilkast ut tilkast til at tilbodus til gartnarrør og gartnarutstyr gjer til å vera skuldekkande til å bli et godt tilbodus, sier Anita Krohn Traaseth.

Det er viktig at det er etablert et tilbodus for vaksine basert på dagens modell i vekstmarknaden og tilhøyrande direktørar.

Det vil også at ein skal vurdera grunngrunn for å etablere fagskulor og tilhøyrande direktørar.

5. **Auka kvalitet, styrke produktutvikling og ut-**

Helt førelast utvald sesong, betre kvalitet, lagerkapasitet og teknologisk utvikling av grøntekipplomper.

Det er viktig at det er etablert et prosjekt for å kartlegge lager- og pakkeristatur og fremme forslag til utviklinga av tilhøyrande tilkast.

Et anna tilbak vil på sitt plassa på nyttige retningar til å støtte grøntprodusentar i tilhøyrande til å luke lokale og sesongbaserte marknader og tilføre vekst til og andre offentlege sektorar.

- Forverrat og tilhukkast er aktuelle for grøntprodusentar.

Det førelast også at det kan vurdera mogeligheten for å sette i gang en grøntprodusentar i tilhøyrande sektorvergningsmarknaden i 2023 til det blir sett av til 20 millionar kroner til brekraftselskap til å gjennomføre utviklinga.

Det burde også tilbodus til grøntekipplomper et strategi for satning til grøntbasert på grønne råvarer, til dømes produksjon av frøkretterar for norske råvarer og tilvirkning av grøntvekstar til minst, meir vekst.

3. **Utvælt brekraft som tydeleg konkurransesett**

Utvælt foreslatt at det blir sett konkurranseskatt for brekraft, at brekraftet skal betre sin teknologi og at det blir sett inn tiltak til å lage fleire måltid med grønne råvarer.

Det er viktig at det blir utvikla et strategi for satning til grøntbasert på grønne råvarer, til dømes produksjon av frøkretterar for norske råvarer og tilvirkning av grøntvekstar til minst, meir vekst.

4. **Næringsstrategisk satzung på forskning og utvikling**

Det førelast tilbodus til forvaltninga av næringars innmatssatsar for grøntsektoren og rekruttering av grøntekipplomper.

5. **Klima og beredskap**

Det førelast tilbodus til forvaltninga av næringars innmatssatsar for grøntsektoren og rekruttering av grøntekipplomper.

6. **Styrke forskning og utvikling**

Det førelast tilbodus til forvaltninga av næringars innmatssatsar for grøntsektoren og rekruttering av grøntekipplomper.

7. **Styrke forskning og utvikling**

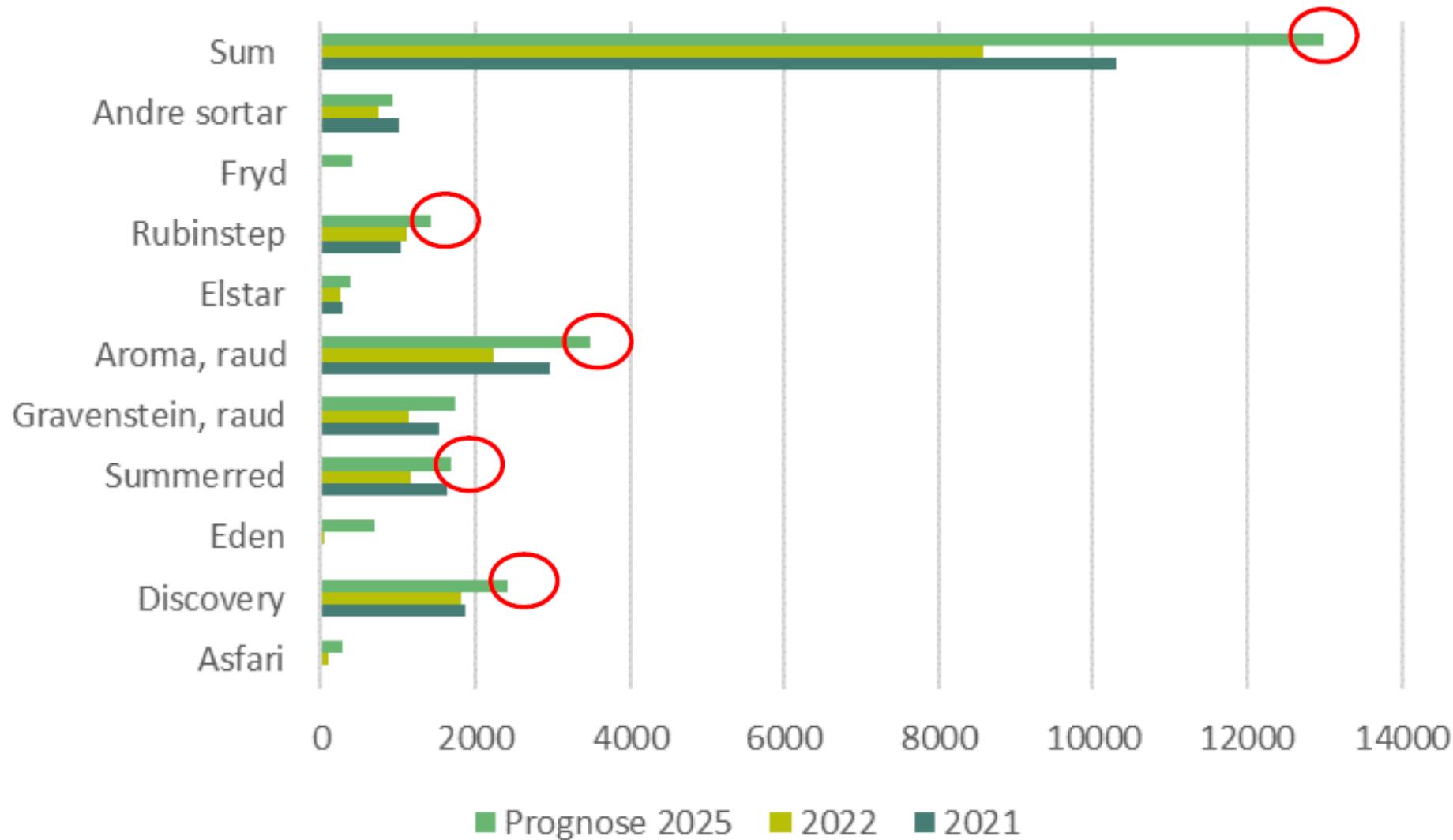
Det førelast tilbodus til forvaltninga av næringars innmatssatsar for grøntsektoren og rekruttering av grøntekipplomper.

Line Sørensen Elvestuen
line.sorense@grøntsektoren.no

Mål og ambisjonar for Grøntsektoren

1. Auke forbruket av frukt og grønt med 75 % innan 2035
 2. Auke den norskproduserte delen av frukt og grønt med 50 %

Prognose 2025/2026 – 13 000 tonn konsumeple

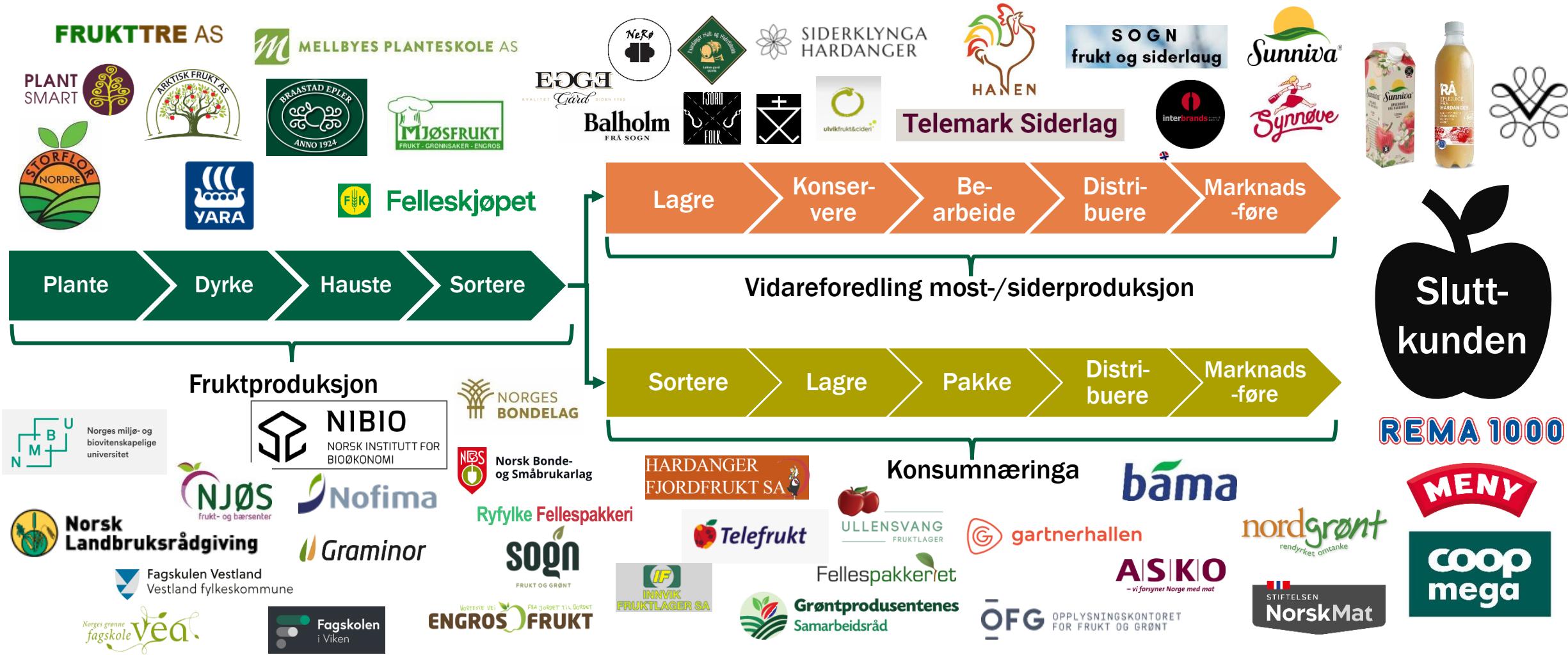
Kjelde: Fruktlagerinspektøren

NIBIO

- Eit nasjonalt frukt- og sidersenter må ta utgangspunkt i korleis verdikjeda fungerer i dag, avdekke potensialet og få dei ulike aktørane til å spille betre på lag!

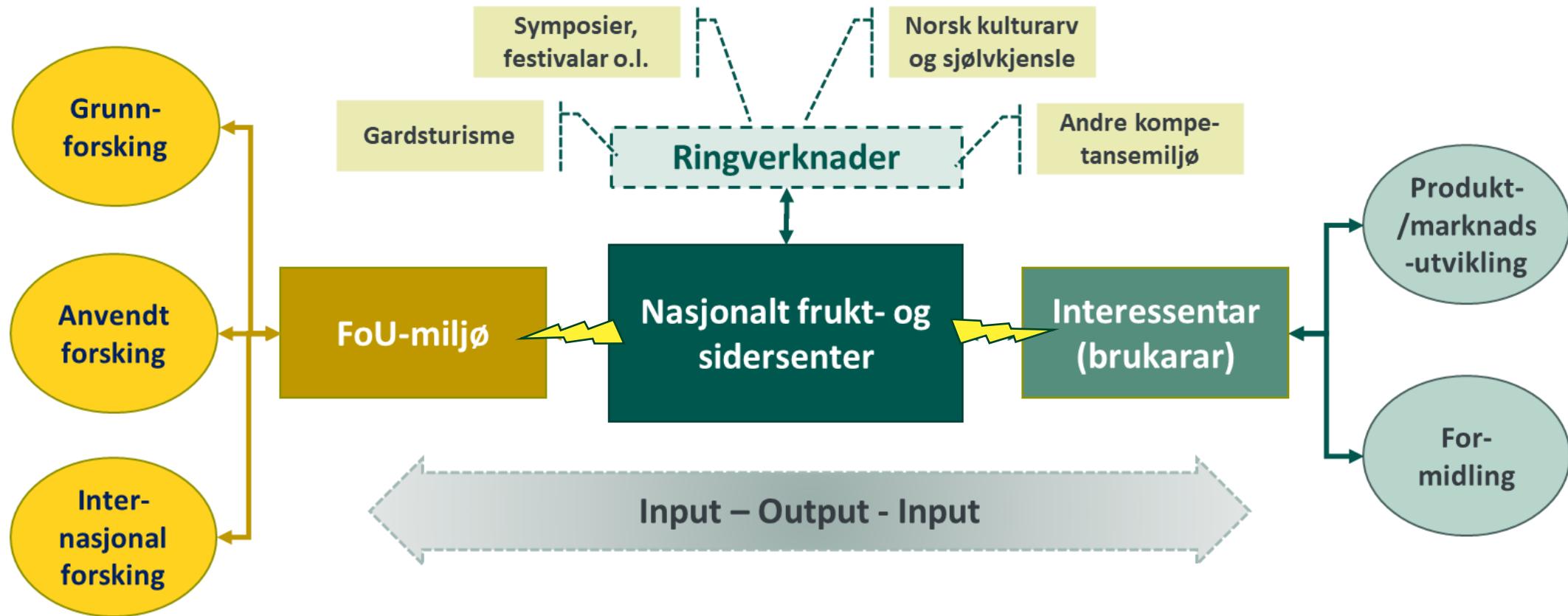

Grunnidéen:

«Støtta frukt- og sidernæringa ved å fremja samhandling og løyse utfordringar innan FoU, marknad- og kompetanseutvikling slik at det vert attraktivt å investere i og vidareutvikle næringa i åra som kjem.»

«Koplingsboksen» - eit nasjonalt senter skal vere ein nyttig koplingsboks mellom fleire aktørar i frukt- og sidernæringa

3 kritiske suksessfaktorar for eit nasjonalt senter

1. Forsking og utvikling

- Vere eit nav og ein pådrivar for meir, betre koordinert og etter-spurnadsdriven FoU med bakgrunn i tilrådinga frå Grøntutvalet om ; 70 % FoU kring norsk kvalitet og sær preg, og 30 % kring produktivitet i heile verdikjeda.

2. Marknadsinnsikt

- Ha innsikt i utviklinga i marknaden og hjå forbrukarane for frukt, most og sider. Arbeide for å samle FoU-miljø, aktørar og interessegrupper til felles prosjekt med innverknad på produktivitet, kvalitet og etterspurnad.

3. Kompetanse og formidling

- Arbeide for å auke formidlinga av kunnskap og kompetanse tilpassa dei ulike aktørane i verdikjeda. I tillegg formidle kunnskap til ålmenta om næringa si historie, notid og framtid.

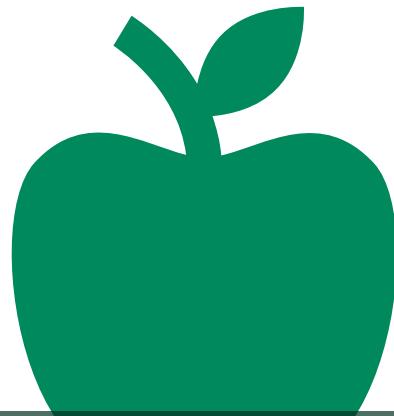

Organiseringssmodell

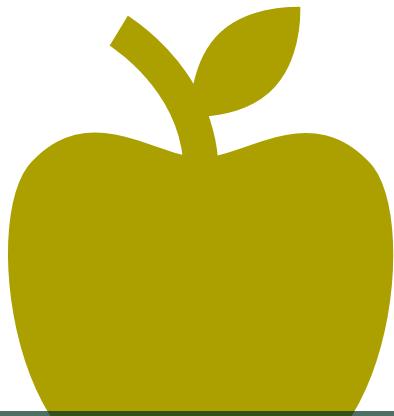
- eit senter som bind saman FoU, marknad/brukarar og formidlar kunnskap og kompetanse innan frukt- og sidernæringa

Fasene i realisering av eit nasjonalt frukt- og sidersenter

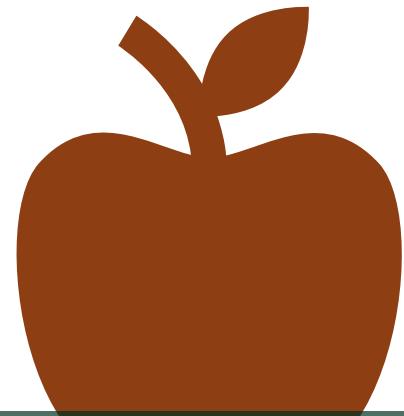
Forprosjekt
(03.2021 - 06.2022)

Mellomfase
(09.2022 - 06.2023)

Pilotfase
(09.2023 - 12.2025)

Nasjonalt senter
(2026??? -.....)

På rundtur i
heile frukt-
Noreg

Desse har me så langt snakka med

Kva seier dei?

«Veldig positivt initiativ - bra de vil diskutere dette med oss!»

«Optimal timing for eit slikt initiativ no!»

«Vanskeleg å ta posisjonen, og skaffe den tilliten eit slikt senter må ha»

«Konsum + sider som eit? Kan absolutt vere synergiar her, spesielt i forvalting av frukt som ikkje går til konsum. Dette er berekraftig også!»

«Viktig å involvere sisteleddet – veldig bra at de har tatt møte med dei!»

«Eigarskap og styring vil vere viktig i eit nasjonalt frukt- og sidersenter»

«Flott initiativ, men vanskeleg å få til: Mange aktørar, veldig breitt prosjekt.»

«Heiar på tiltaket, men må forankrast nasjonalt, ikkje berre i vest»

«Nyttig koplingsboks eller forstyrrande mellomledd?»

«Viktig å samle FoU på en plass, og som er tilgjengeleg for fleire. Særs viktig i ei næring med mange små produsentar»

«Eit slikt senter hadde hjelpt mange vidare - vinn-vinn for mange!»

«Det er veldig viktig å sikra kvalitetsbiten.»

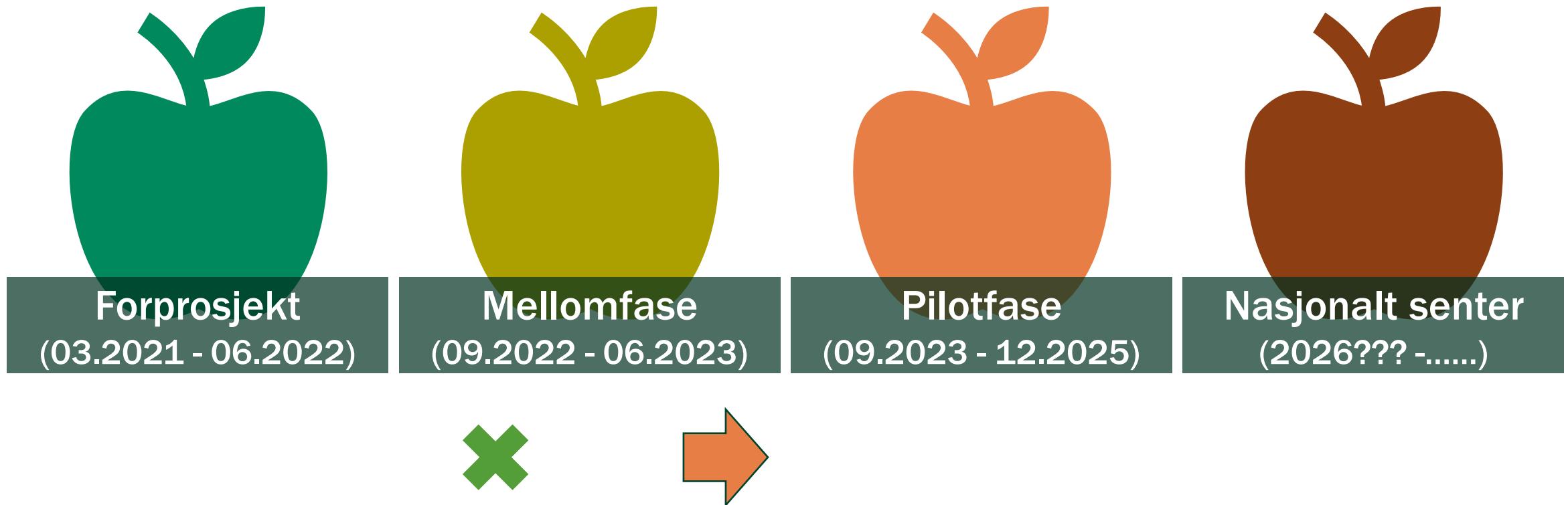
«Skal me forsøka å påvirka myndigheter i dette?»

«Jo tettare på marknaden jo meir proteksjonisme. Senteret sin kompetanse vil bestemme kor attraktive dei er som samarbeidspartner.»

Fasene i realisering av eit nasjonalt frukt- og sidersenter

Nasjonalt Frukt- og Sidersenter

- Forprosjekt for å greie ut etableringa av eit nasjonalt senter

Fagdag kompetanse frukt- og sidernæringa – 25. april 2023

